

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧУВАННЯ ТА ТОРГІВЛІ

«Експертиза дорогоцінних металів, коштовного каміння та культурних цінностей»

Методичні вказівки та тематика контрольних робіт
для студентів заочного відділення
спеціальності 8.030510.02
«Товарознавство та експертиза в митній справі»

Харків
ХДУХТ
2015

Методичні вказівки та тематика контрольних робіт для студентів заочного відділення з дисципліни «Експертиза дорогоцінних металів, коштовного каміння та культурних цінностей» для студентів п'ятого курсу спеціальності «Товарознавство та експертиза в митній справі» / укладачі Головка Т.М., Бакіров М.П. – Х. : ХДУХТ, 2015. – 60с.

Укладачі: к.т.н., доцент Головка Т.М.
к.т.н., асистент Бакіров М.П.

Рецензент: к.т.н., доцент Акмен В.О.

Кафедра товарознавства в митній справі, протокол № 15 від 06.04.2015

Схвалено навчально-методичною комісією факультету товарознавства і торговельного підприємництва.

Спеціальність 8.030510.02 «Товарознавство та експертиза в митній справі»

Протокол від «24» 04 2015р. № 5

«24» 04 2015р. Голова _____ к.т.н. доцент О.І. Упатова

ВСТУП

Система навчання у вищій школі – багатогранний процес, який складається з цілого ряду взаємопов'язаних елементів. Серед них важливе місце посідає контроль знань тобто організація зворотного зв'язку як засобу управління навально – виховним процесом. Увага до проблем контролю знань викликано не тільки бажанням визначити ступінь підготовленості студентів, але й потягом до удосконалення всієї системи навчання.

Фахівець освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» займається експертною діяльністю під час товаропросування. Він повинен знати вимоги, які пред'являють до формування структури асортименту товарів, до їх якості, бути знайомим з нормативно-технічною документацією на товари, повинен мати розвинені аналітичні здібності для участі у формуванні захисту прав споживачів, дослідження та розвитку комерційної та зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Курс «Експертиза дорогоцінних металів, коштовного каміння та культурних цінностей» спрямовано на науково-практичне та методологічне забезпечення підготовки студентів до майбутньої фахової діяльності у сфері експертизи якості товарів особистого призначення в умовах сучасного ринку.

Основними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є: аналіз світових та вітчизняних ринків дорогоцінних металів та коштовного каміння, аналіз ринку антикваріату; вивчення методик визначення соціокультурної цінності пам'яток культури для прогнозування їх вартості; вивчення будови та властивостей дорогоцінних металів та каміння, їх синтетичних аналогів, імітацій, облагороджених матеріалів; визначення ідентифікаційних ознак природних матеріалів, їх синтетичних аналогів та імітацій; вивчення процедури ідентифікаційної експертизи, експертизи справжності (автентичності), оціночної експертизи дорогоцінних матеріалів, культурних цінностей; складання висновків експертів відповідно до мети оцінювання.

Виконання контрольної роботи відноситься до складових навчального процесу студентів і є одним із методів перевірки засвоєння матеріалу, який студенти опрацьовують самостійно. Контрольні завдання передбачають з'ясування рівня теоретичних знань та вміння застосовувати їх на прикладі ситуаційних завдань. Отримання позитивної оцінки свідчить про те, що студент вивчав теоретичний матеріал та має обізнаність про порядок роботи з нормативною документацією.

1. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Основною формою поза аудиторних занять у міжсесійний період є виконання контрольної роботи з курсу, яка включає вивчення рекомендованої літератури, написання контрольної роботи.

Контрольна робота з дисципліни „Експертиза дорогоцінних металів, коштовного каміння та культурних цінностей" виконується студентами заочного відділення факультету товарознавства і торговельного підприємництва спеціальності – 8.050302 „Товарознавство та експертиза в митній справі" на 6-му курсі.

Варіант контрольного завдання, кожен студент, індивідуалізовано отримує протягом проведення оглядових лекцій з дисципліни. Зазвичай, варіант контрольної роботи студента, відповідає порядковому номеру у списку академічної групи. Змінювати номер варіанту можливо тільки з дозволу викладача.

Контрольна робота виконується студентами заочного відділення в міжсесійний період і здається на перевірку викладачу до початку екзаменаційної сесії.

Робота виконується студентами в письмовій формі, у зошиті чи на листах формату А4, тому що саме в цій формі студент демонструє свої знання, навички самостійного вивчення дисципліни, уміння конкретизувати відповіді.

Контрольна робота складається з 2-х теоретичних питань, кожне з яких оцінюється у 2 бали, та індивідуального завдання, при вдалому виконанні якого студент отримує 3 бали.

Перед виконанням контрольної роботи, студенту необхідно ознайомитися з загальними вказівками з виконання контрольних робіт, правилами оформлення роботи, а також рекомендованою літературою, з якою необхідно ознайомитися при написанні контрольних робіт.

Кількість балів отримана за вдале виконання контрольної роботи складає від 3-х до 5-ти балів і зараховується до загальної оцінки за дисципліною.

1.1. Загальні вимоги до відповідей на питання контрольного завдання

1. Глибоке вивчення теми або тем за питаннями контрольного завдання на базі основної та додаткової літератури.

2. Самостійне викладення відповідей на питання завдання, вміння використовувати теоретичний матеріал підручників, учбових видань та іншої літератури при вирішенні задач.

3. Конкретність відповідей на поставлене питання, чіткість висловлювання.

4. Під час оцінювання роботи обсяг наданої відповіді не є визначальним. Основне значення має повнота та глибина відповіді, виявлення самостійного творчого мислення.

1.2. Правила оформлення роботи

1. Робота повинна бути написана розбірливо та грамотно. Бажано її ілюструвати таблицями, рисунками, схемами, нормативними документами, витягами з законодавчих актів та ін.

2. Текст роботи повинен мати поля для поміток рецензента. Перед початком кожного питання надається загальний заголовок, а підзаголовки у тексті доцільно виділяти підкресленням або курсивним шрифтом. Це дозволить студенту сконцентрувати увагу на відповіді з конкретного питання, а рецензенту полегшить перевірку роботи.

На титульній сторінці обкладинки вказується: контрольне завдання з дисципліни «Експертиза дорогоцінних металів, коштовного каміння та культурних цінностей», студента заочного відділення спеціальності 8.050302. Прізвище, ім'я та по батькові студента. Далі вказується прізвище та посада викладача, що приймає роботу. (приклад оформлення наведено у додатку А).

На наступній сторінці роботиспочатку записується номер та назва запитання, через 2-3- рядки від нього-повна відповідь. Відповідь повинна повністю відповідати запитанню, бути чіткою, логічною, та містити висновки, сформульовані автором контрольної роботи.

3. Після опрацювання теоретичних питань студент, з наступної сторінки, надає порядок рішення індивідуального практичного завдання.

4. Сторінки роботи повинні бути пронумеровані (номер ставиться у верхньому правому боці). Література, яка не використовувалась, в списку не надається. Під час відповіді необхідно робити посилання на використану літературу, зазначаючи номер джерела переліку літератури в квадратних дужках.

5. Наприкінці відповіді на теоретичні питання студент вказує перелік літературних джерел, що були ним використані. Відповіді не можуть бути лише в дослівному переписуванні літературних джерел.

1.3. Приклад оформлення контрольної роботи

Варіант 1

1. Охарактеризуйте світовий ринок дорогоцінних металів.

Ринок дорогоцінних металів залишається одним із добре відомих і досить розповсюджених способів збереження коштів. Об'єктом даного ринку являються дорогоцінні метали, якими є золото, срібло, платина і метали платинової групи у будь-якому вигляді та стані.

Залежно від обсягу здійснюваних операцій та їх різновидів розрізняють такі види ринків дорогоцінних металів:

1. Міжнародний, або світовий, ринок; 2. Регіональні ринки примикають до світових і також мають міжнародний характер. 3. Внутрішні або місцеві ринки — це, як правило, ринки однієї або декількох держав.

2. У сучасних умовах на міжнародних ринках золота здійснюється: первісна пропозиція золота та інших дорогоцінних металів найбільшими добувачами для найбільших споживачів та постачальників металу на місцеві/регіональні ринки; встановлення базової ціни металів для операцій на місцевих/регіональних ринках; інтервенція центральних банків для підтримки ціни металу.

Прагнучи створити ринок дорогоцінних металів, Україна повинна врахувати існуючий досвід і традиції. Запроваджуючи відповідний режим функціонування ринку дорогоцінних металів державні органи (міністерства фінансів, центральні банки, а в окремих випадках - спеціальні державні органи) потім уже не втручаються в їх діяльність, хоча і здійснюють нагляд відповідно до цих правил. Ідеться про те, що офіційні органи не втручаються у процес ціноутворення поставок металу чи розрахунків.

Як свідчить світовий досвід організації операцій із дорогоцінними металами, є різноманітні приклади і жорсткої державної регламентації, і повної лібералізації та дерегуляції таких операцій. Вибір принципів їх організації залежить від багатьох чинників політичного та економічного характеру. Але саме вони визначають передусім механізм проведення операцій та організаційну структуру ринків дорогоцінних металів.

Організація ринкового механізму первісного розподілу видобутих дорогоцінних металів та здійснення операцій купівлі продажу їх на вторинному ринку повинні базуватися на таких основних принципах:

1. Наявність державного регулювання та контролю за дотриманням встановлених правил.
2. Першочергове право уряду на придбання нововидобутого або просто металу, що пропонується на ринку, за рахунок коштів державного бюджету, але за єдиною для всіх ринковою ціною.
3. Обіг на ринку дорогоцінного металу лише у стандартизованій формі, тобто у зливках стандартної форми та якості.
4. Ринковий механізм визначення цін на дорогоцінні метали. Вони визначаються на основі співвідношення попиту та пропозиції без прямого адміністративного втручання органів державної влади тощо.

Створення в Україні національного та міжнародного регіонального ринку золота на вищезазначених принципах вимагає нового ліберального законодавства щодо операцій із золотом. Сьогодні в Україні ринок дорогоцінних

металів знаходиться на стадії свого розвитку, оскільки в нашій державі тільки починає вибудовуватися системи торгівлі різноманітними металами на банківському та позабанківському ринку. Фактично сучасний ринок представлений декількома найбільш популярними дорогоцінними металами, це зокрема золото, срібло та платина. Досліджуючи ринок золота в нашій державі слід відзначити, що зараз існує два сектори ринку золота. Один з них регулюється і контролюється Міністерством фінансів України та покликаний обслуговувати потреби суб'єктів підприємницької діяльності в золоті, якість якого не узгоджується з міжнародними стандартами. Другий - ринок банківського золота в зливках - регулюється і контролюється Національним банком України та оперує із золотом, яке відповідає міжнародним стандартам.

2. **Нумізматична лексика. Монетний тип. Монетна система.**

Монетна лексика – сукупність різноманітних монетних номіналів однієї валютної системи, згрупованих по типах (повноцінна ходяча монета, розмінна монета) фракціях, функціях, монетних стопах і по їх відношенню до паперових грошей, як платіжну сировину.

Монетна стопа – установлені у законодавчому порядку вага і кількість дорогоцінного металу монети.

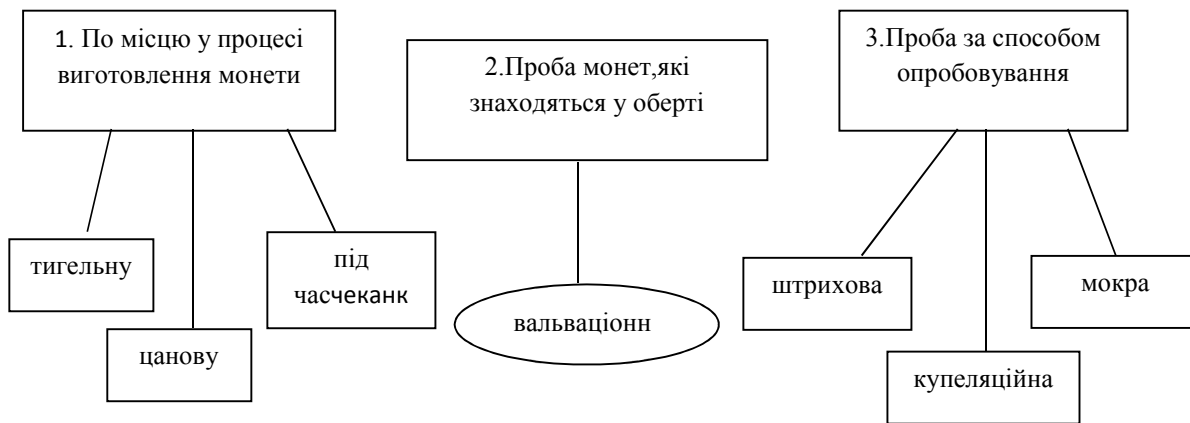
Загальна вага - вага усієї монети у цілому на відмінність від її чистої ваги.

Чиста вага – вага дорогоцінного металу у монеті, який визначає вартість повноцінної ходячої монети. Відношення чистої ваги і загальної ваги визначається монетною стопою.

Проба - співвідношення між кількістю чистого дорогоцінного металу та загальною кількістю сплаву монет чи медалей.

Розрізняють наступні види проби

Термічна проба-проба рідкого монетного металу, взята з тигля безпосередньо перед розливом для перевірки наявності передписаної проби. Від результату залежить необхідність додавання дорогоцінного металу чи міді.

Цанова проба – відрізаний від цана для дослідження проби маленького шматочка металу, а також безпосередній процес перевірки.

Цан – виникла у середні віки, означення монетного металу, якому у процесі лиття була надана форма стержня; після плющення та обпіку відділялись монетні заготовки.

Штрихова проба – засіб дослідження «на глаз» кількості чистого дорогоцінного металу у сплаві: порівнюється яскравість кольору смуги, проведеної монетою невідомої проби на пробирному камені із гарного шиферу(лідита) зі смугою, яку провели поряд голкою з металу відомої проби. У XIX та на початку XX століття такою пробою користувалися нумізмати, бо при цьому монети майже не пошкоджувалися. У сучасному суспільстві користуються спектрографічним аналізом(експертизою), який дає інформацію про матеріал по наявності смуг у відповідному кольоровому діапазоні.

Купеляційна проба - метод дослідження кількості дорогоцінного металу у сплаві. У плавильному тиглі плавлять лагідно підготовлений зважений шматок сплаву, який підлягає перевірці, змішавши його з кількістю свинцю та підтримуючи у розплавленому стані. На протязі відповідного часу свинець з'єднується з недорогими компонентами сплаву та зосереджується на стінках тиглю. Після завершення на дні тигля залишається тільки маленька кулька дорогоцінного металу. Його зважують, щоб знайти відсоток дорогоцінного металу у сплаві, при цьому враховують невеликий угар-ок 0,4%.

Мокра проба - перевірка вміщення срібла у сплаві, яка складається з видалення срібла з азотнокислого розчину титрованим розчином повареної солі. Цей спосіб складається з видалення срібла з азотнокислого розчину титрованим розчином повареної солі. Цей спосіб припущено перейнятий у арабів із 1400р. З Парижу розповсюдився по усій Європі, а після 1830р. була введена на усіх монетних дворах, як достовірний засіб визначення проби.

Індивідуальне практичне завдання

$$W = 0,0020D_{cp}^2 \times H \times S, \text{ де}$$

W – маса каменя в каратах;

D_{cp}^2 – середній діаметр вставки;

H – висота каменя;

S – щільність.

$$D_{cp} = 0,5(A+B)$$

$$D_{cp} = 0,5(10+7,5) = 8,75^2 = 76,6 \text{ мм}$$

$$W = 0,0020 \times 76,6 \times 5 \times 3,99 = 3,05 \text{ кар}$$

Відповідь: W=3,05кар

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Однією із складових навчального процесу є контроль рівня знань, який зорієнтовано на стимулювання пізнавальної діяльності студентів. При визначенні рівня засвоєних знань студентів використовується різні засоби та критерії контролю, до одного з них відноситься виконання контрольної роботи.

Оцінювання знань при написанні контрольної роботи охоплює якість підготовки теоретичного матеріалу, а також вміння вирішувати ситуаційні практичні завдання з курсу дисципліни. При цьому враховується здатність студента до самостійного опрацювання матеріалу за планом наданим в методичних вказівках.

Оцінювання рівня знань студентів під час виконання контрольного завдання проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу;

- ознайомлення з основною та додатковою літературою, а також із сучасною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються;

- уміння поєднувати теорію з практикою при розгляданні ситуацій, розв'язанні завдань, винесених на розгляд.

Позитивну оцінку студент може отримати при опрацюванні всіх питань контрольного завдання: надання відповіді на два теоретичних питання та розв'язання індивідуального практичного завдання.

При відсутності рішення індивідуального практичного завдання чи відсутності рішення на теоретичне питання контрольна робота не зараховується. Загальна оцінка виконання контрольних завдань складає від 4 до 10 балів. За надання вірної та повної відповіді на кожне теоретичне питання студент може отримати від 1 до 3 балів. За вірне рішення індивідуального практичного завдання студент отримує від 2 до 4 балів. У разі отримання загальної оцінки менше 4 балів, робота вважається не зарахованою та віддається на доопрацювання

Відсутність повноти відповіді на теоретичні питання знижує загальну кількість балів за контрольну роботу. За наявності не вирішеного ситуаційного завдання чи невірно наданої відповіді на нього контрольна робота не зараховується.

3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ НАПИСАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТАМИ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Варіанти контрольних робіт

Варіант 1

1. Охарактеризуйте світовий ринок дорогоцінних металів.
2. Нумізматична лексика. Монетний тип. Монетна система.

Індивідуальне практичне завдання

На експертизу надійшов ювелірний виріб виробництва Львівського ювелірного заводу з золотого сплаву 585 проби зі вставкою з зеленого корунду (хлорсапфіру) огранювання «овал». Заміри вставки показали: А - довжина каміння - 10,0 мм; Б - ширина - 7,5 мм; Н - висота каменя - 5,0 мм. Щільність 8 - 3,99 г/см³; Діаметр О - 8,75 мм.

Визначте масу вставки в каратах.

Варіант 2

1. Культурні цінності. Порядок тимчасового вивезення та тимчасового ввезення культурних цінностей.
2. Діагностичні ознаки бірюзи та їх характеристика.

Індивідуальнепрактичне завдання

В аеропорту м. Львів при проведенні митного огляду громадян, що вилітають до міста Рим, було виявлено у багажу, який належав громадянину України Тарасенко В.Г. стародавні ювелірні прикраси, а саме намисто з золота та платинові підвіски з діамантами.

Громадянина було затримано до моменту виявлення культурної цінності вилучених предметів та їх власника.

Назвіть підстави для затримання громадянина Тарасенко В.Г.? Які данні має визначити митник у Протоколі про порушення митних правил або у ВМД?

Варіант 3

1. Культурні цінності України. Перелік державних установ, закладів культури, інших організацій, яким надається право проведення державної експертизи.
2. Характеристика оптичних властивостей коштовного каміння.

Індивідуальне практичнезавдання

На експертизу надійшов ювелірний виріб з платини зі вставкою з дорогоцінного каменя. Визначте вставку дорогоцінного каменя, якщо він має наступну характеристику: колір – світло-синій, щільність – $2,69 \text{ г/см}^3$, показник заломлення – $1,270$, флюоресценція відсутня.

Варіант 4

1. Живописні техніки станкового живопису: темпера, олійний живопис. Характерні ознаки, визначення.
2. Характеристика дорогоцінних каменів групи кварцу.

Індивідуальне практичне завдання

На експертизу надійшов ювелірний виріб з золотого сплаву 585 проби з ювелірною вставкою, яка має наступні дані: колір – зелений, щільність – $2,67 \text{ г/см}^3$, показник заломлення – $1,570$, індекс двозаломлення – $0,004-0,008$, плеохроїзм – чіткий, флюоресценція відсутня. Визначте вставку у ювелірному виробі.

Варіант 5

1. Відповідальність за порушення законодавства України про переміщення культурних цінностей.
2. Золото та його сплави. Характеристика властивостей золота та його сплавів.

Індивідуальне практичне завдання

3 травня, для участі у виставці предметів побуту майстрів 17-18 століть директор – власник приватної колекції подав заяву на оформлення Свідоцтва на право тимчасового вивезення культурних цінностей за межі території України.

Виставка повинна була відбутись у м. Бейрут 10 червня . Але на момент видання Свідоцтва до Митної служби України надійшло повідомлення про початок озброєних конфліктів на під'їздах до міста, де повинна відбутись виставка. У видачі Свідоцтва на право вивезення колекції було відмовлено.

Яким законодавчим актом керувались державні служби контролю за вивозом культурних цінностей? Назвіть випадки, у яких може бути відмовлено у видачі Свідоцтва на право тимчасового вивезення культурних цінностей з України?

Варіант 6

1. Порядок оформлення права на тимчасове вивезення культурних цінностей з території України.
2. Клеймування та маркування дорогоцінних металів та їх сплавів.

Індивідуальне практичне завдання

На експертизу в лабораторію надійшов ювелірний виріб з золотого сплаву 585 проби зі вставкою червоного кольору огранювання типу «діамантова кругла» невідомого походження, на перший погляд по кольору вставки можна зробити висновок, що вставка з рубіну, піропу або везувіану. Необхідно визначити за щільністю каміння, до якого мінералу відноситься дана вставка. W -3 кар., D – 9,3 мм, H – 5,7 мм.

Варіант 7

1. Короткий історичний огляд іконопису. Особливості ікон різних шкіл іконопису. Види.

2. Срібло та його сплави. Характеристика властивостей срібла та його сплавів.

Індивідуальне практичне завдання

Громадянин України Несторенко В.В. при виїзді з України до Угорщини у приватних справах на митному посту Мукачево задекларував у митній декларації власну колекцію поштових марок, яка складалась з :

- 9 поштових марок 1987 р.
- 5 поштових марок 1995 р.,
- 11 поштових марок 1927 р.

Інспектор, який проводив митний догляд відмовив у митному оформленні даної колекції.

Надайте відповідь на наступні питання:

На підставі яких нормативних даних було відмовлено у проведенні митного оформлення? Які з вище перелічених марок гр. Несторенко В.В. може вивезти до Угорщини? В якому випадку гр. Несторенко В.В. може здійснити вивіз власної колекції за кордон?

Варіант 8

1. Поняття, класифікація, стилі та способи оздоблення меблів.
2. Діагностичні ознаки нефриту. Властивості та види нефриту.

Індивідуальне практичне завдання

На експертизу в лабораторію ідентифікації надійшов ювелірний виріб зі сплаву золота 585 проби зі вставкою жовтого кольору, огранювання «панделок», яка за зовнішнім виглядом може бути цитрином, хромітом, цирконом. На ярлику не зазначено назву та походження вставки. Необхідно визначити за щільністю каміння, до якого мінералу відноситься вставка. W - 2 кар., А – 9,2 мм, Б – 5,1 мм, Н – 5 мм.

Варіант 9

1. Порядок оформлення права на вивезення культурних цінностей з території України.
2. Діагностичні ознаки визначення імітацій та синтетичного каміння за допомогою імерсійного мікроскопу.

Індивідуальне практичне завдання

Громадянин України Сидоренко В.С. придбав на антикварному ринку порцеляновий сервіз Імператорського фарфорового заводу. Наступного дня, під час просмотру випуску новин, він почув, що схожий за описанням сервіз було викрадено з художнього музею.

Вкажіть, чи несе громадянин Сидоренко В.С. відповідальність за володіння викраденою цінністю? Вкажіть подальші дії громадянина, як добросовісного набувача культурних цінностей. Надайте характерні ознаки виробів Імператорського фарфорового заводу, що зображено на клеймі?

Варіант 10

1. Особливості експертизи ікон. Схема послідовності проведення догляду (візуальної експертизи ікон).
2. Діамант та його природні імітації. Походження та основні родовища алмазів. Діагностичні ознаки діамантів.

Індивідуальне практичне завдання

На експертизу надійшов ювелірний виріб з золота 570 проби з невідомою вставкою. Дослідження дали наступні результати: колір – фіолетовий, колір риси – білий, твердість – 7, щільність – 2,64, спайність – відсутня, прозорість – прозорий, дисперсія – 0,013, плеохроїзм – слабкий фіолетовий, люмінесценція – слабка зеленувата. Опануйте, до якого мінералу відноситься вставка.

Варіант 11

1. Атрибуція. Експертиза культурних цінностей. Основні види експертизи.
2. Охарактеризуйте методи перевірки проб дорогоцінних металів.

Індивідуальне практичне завдання

Систематична гемологія дорогоцінних каменів мінерального походження 1 групи 2-3 порядку: шпінелі, демантоїт, жадеїт, благородний опал, топаз, турмалін, циркон.

Варіант 12

1. Образотворче мистецтво. Види живопису: монументальний, станковий живопис, мініатюра. Основні жанри: натюрморт, портрет, пейзаж та ін.
2. Синтез дорогоцінного каміння: метод Вернеля, гідротермальний синтез ізумрудів та кварцу, синтез олександриту, шпінелі, ізумрудів методом Флюса.

Індивідуальне практичне завдання

Людина вивозить картину в рамці, є дозвіл Міністерства культури і мистецтв України на вивіз картини, а рамка старовинна. Ваші дії.

Варіант 13

1. Форма опису ікони в митній документації.
2. Систематична гемологія напівдорогоцінного ювелірного каміння 1 порядку: група халцедону, бірюза, котяче око, лабрадор, малахіт.

Індивідуальне практичне завдання

Розв'яжіть задачу. Є ювелірний виріб зі вставкою аметист, огранювання «каре». Визначте масу вставки в каратах. А – 5,1 мм, Б – 5,1 мм, Н – 4,2 мм, S – 2,64 г/см³.

Варіант 14

1. Художній метал. Сталь, як спосіб декорування металів: перегородчата, емаль, виямкувата, суцільна метало емалі.
2. Характеристика видів та форм огранки ювелірних каменів.

Індивідуальне практичне завдання

Описуючи порцеляновий виріб при проведенні митної експертизи необхідно перш за все охарактеризувати клеймо на ньому за певними ознаками. Опишіть ці ознаки та вкажіть як по кольору клейма після 1918 р. можна було визначити ґатунок виробу?

Варіант 15

1. Гравюра: поняття, техніка: випукла гравюра, заглиблена гравюра, плоска гравюра.
2. Характеристика коралів, походження, види та ресурси.

Індивідуальне практичне завдання

На експертизу надійшов камінь безкольоровий огранювання «овал». Необхідно визначити за щільністю, який камінь надійшов на експертизу. W – 1,5 кар., А – 7 мм, Б – 4,5 мм, Н – 5 мм.

Рекомендована література

Базова

1. Шуман В. Драгоценные и полудрагоценные камни. – М.: БММ АО, 2010. – 304 с.
2. Білецький В.С. Дорогоцінне каміння. Дорогоцінні метали. – Донецьк: «Донбас», 2007. – 254 с.
3. Белов Н. Драгоценные камни и кристаллы. – М.: Харвест, 2009. – 160 с.
4. Стоун Дж. Драгоценные камни и лечебные минералы. – Кристалл, 2009. – 272 с.
5. Калашникова О.Л. Основи мистецтвознавчої експертизи та вартісної оцінки культурних цінностей / О.Л. Калашнікова : Підручник. – К.: Знання, 2006. – 479 с.
6. Закон України "Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними" // від 18 листопада 1997 року N 637/97-ВР (Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України таборували від 3 лютого 2004 року N1416-IV).

Допоміжна

7. Никола Чиприани. Сокровища Земли. М.: БММ АО, 2001. – 168с.6 ил.
8. Уолтерс Раймонд Дж. Л. Всё о драгоценных камнях. М.: БММ АО, 2004. – 160 с.: ил.
9. Зрезарцев М.П. Товарознавство непродовольчих товарів: Навч. посіб.: РМО і НУ/ М.П. Зрезарцев, В.М. Зрезарцев, В.П. Параніч. – К.: ЦУЛ, 2009. – 328.
10. Оснач О.Ф. Товарознавство. Промислове обладнання, прилади, інструменти.: навч. посіб. – К.: ЦНЛ, 2007. – 304 с.: іл., табл.. – Бібліогр.: 34 назв.
11. Гураль С. Драгоценные камни. М.: Эксмо, 2009. – 304 с.

12. Власова А.В. Основы товароведения непродовольчих торів: Навч. посіб.: РМО і НУ. – К.: ЦНЛ, 2006. – 208с.
13. Джон Фарндон. Драгоценные камни и минералы. АСТ, 2006. – 96 с.
14. Алпатов М.В. Древнерусская иконопись. –М.: Искусство, 1994.
15. Бобров Ю.Г. Основы иконографии древнерусской живописи. -ПСб., Мифрил, 1995.
16. Киплик Д.И. Техника живописи старых мастеров. – Л –М., 1996
17. Реставрация станковой, темперной живописи. – М.: Искусство, 2001.
18. Бубнова А.Д. Старый русский фаянс. – М.: Искусство, 1993.
19. Долгих Е.В. Русское художественное стекло XVIII века. – М.: Искусство, 1995.
20. Левинсон Н., Гончарові Л. Русская бронза XIX века – М.: Искусство, 1958.
21. МинжулінО.І. Реставрація творів з металу. –К.: Спалах, 1998.

Нормативна література

22. ГОСТ 30649-99. «Сплавы на основе благородных металлов ювелирные марки».
23. ГОСТ 53197-2008. Ювелирные изделия. Пробы сплавов на основе драгоценных металлов.
24. ГОСТ 27972.0-88. Золото. Общие требования к методам анализа.
25. ГОСТ 28353.0-89. Серебро. Общие требования к методам анализа.
26. ГОСТ 27973.1-88. Золото. Методы атомно-эмиссионного анализа.
27. ГОСТ 17235-72. Золотые сплавы. Спектральный метод определения содержания висмута, сурьмы, свинца и железа.
28. ГОСТ 16321.2-70. Серебряно-медные сплавы. Метод спектрального анализа.
29. ГОСТ 28973.1-88. Серебро. Методы атомно-эмиссионного анализа.
30. ISO 12647: 2004 Полиграфические технологии. Управление процессами цветоделения, изготовления проб и тиражных оттисков.

31. ОСТ 29.66-90 Полиграфия. Параметры качества печати

32. ОСТ 29.124-94 Издания книжные. Общие технические условия.

33. ОСТ 29.33-98 Журналы. Общие технические условия.

34. ГОСТ 7.57-89 Издания. Издательские и книготорговые.

Библиографические указатели.

35. ГОСТ 4.482-87 Система показателей качества продукции. Издания книжные и журнальные. Издательско-полиграфическое оформление и полиграфическое исполнение. Номенклатура показателей.

36. ГОСТ 5773-90 Издания книжные и журнальные. Форматы.

37. ГОСТ Р ИСО 9000-2001 - концептуальный стандарт, содержащий также терминологический словарь.

38. ГОСТ Р ИСО 9001-2001 - Требования к системам качества.

39. ГОСТ 7.4-86 Оформление книжных изданий. Технические условия.

40. ГОСТ 22240-76 Обложки и крышки переплётные. Классификация.

41. ГОСТ Р ИСО 9004-2001 - стандарт, который выступает в роли руководящего документа к стандарту ГОСТ Р ИСО 9001-2001 (рекомендации по улучшению деятельности).

42. ISO 12647-2:2004/AMD: 2007 «Полиграфические технологии. Управление технологическим процессом по изготовлению растровых цветоделенных изображений, пробных и тиражных оттисков. Часть 2. «Офсетная печать».

14. Інформаційні ресурси

28. Магія каміння [Електронний ресурс]. Режим доступу www.kamni-minerali.lact.ru.

29. Дорогоцінне каміння в історії [Електронний ресурс]. Режим доступу atma.in.ua/glavnaya/chitat-stat-i/51-dragotsennye-kamni-v-istorii.html.

30. Де в Україні видобувають дорогоцінне каміння [Електронний ресурс]. Режим доступу www.segodnya.ua

31. Сертифікація огранених драгоцінних каменів [Електронний ресурс]. Режим доступу assaygem.ru/index.php?option=com_content&view
32. Прикраси для вас. Статті. [Електронний ресурс]. Режим доступу www.mariyakozlova.ru/article.
33. Державний гемологічний центр України [Електронний ресурс]. Режим доступу www.gems.org.ua/ru/nauka.htm
34. Гемологічна експертиза [Електронний ресурс]. Режим доступу inconsulting.com.ua/ru/ekspert-i./gemmologicheskaya-ekspertiza.html
35. Драгоцінні, поделочні та облицовочні камені [Електронний ресурс].
Режим irkipedia.ru/.../dragocennye_podelochnye_i_oblicovochnye_kamni
36. Драгоцінні метали [Електронний ресурс]. Режим доступу forexaw.com/...metals/1637
37. Дорогоцінні метали та вироби з них. [Електронний ресурс]. Режим доступу www.znaytovar.ru
38. Характеристика дорогоцінних металів [Електронний ресурс]. Режим доступу www.virtuhai.nm.ru/metal.htm
39. Загальна характеристика дорогоцінних металів [Електронний ресурс]. Режим доступу jeweller-scan.ru.
40. Калашникова О. Л. Основи мистецтвознавчої експертизи та вартісної оцінки культурних цінностей [Електронний ресурс]. – <http://lib.nmu.org.ua/ru/virtualna-vistavka/item>.
41. Про внесення змін до Порядку проведення державної . [Електронний ресурс]. – zakon.rada.gov.ua/laws/show/296-2006-п.

Додаток А
Приклад оформлення контрольної роботи

Контрольне завдання з дисципліни
«Експертиза дорогоцінних металів, коштовного каміння
та культурних цінностей»,
студента заочного відділення освітньо - кваліфікаційного рівня «магістр»
напряму підготовки
8.030510.02 «Товарознавство та експертиза в митній справі».
ПІБ студента

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Укладачі
ГОЛОВКО Тетяна Миколаївна
БАКІРОВ Мюшфік Панах огли

ЕКСПЕРТИЗА ДОРОГОЦІННИХ МЕТАЛІВ, КОШТОВНОГО КАМІННЯ ТА КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ

Методичні вказівки та тематика контрольних робіт
для студентів заочного відділення
спеціальності 8.030510.02
«Товарознавство та експертиза в митній справі»

Підп. до друку р. Формат 60x84 1/16. Папір офсет.
Умов. друк. арк. 1,5 Тираж прим. Зам. № _____

Видавець і виготівник
Харківський державний університет харчування та торгівлі
вул. Клочківська, 333, Харків, 61051.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4417 від 10.10.2012 р.